

ŠULSKE NOWINY

Serbska wyša šula Ralbicy
UNESCO projektna šula
www.sorbische-schule-ralbitz.de

Nazymnik 2022
27. lětnik, 270. wudaće

Naši nowi sobustawojo

Směm so předstajić ...

Rěkam **Jakub**, sym džesać lět stary a přińdu z Koslowa. Chodžu tohorunja kaž Miriam a Laura do pjateho lětnika. Wyša šula so mi lubi, dokelž mam tu stajnje rjane dožiwjenja z mojimi přećelemi. Wobdžělu so rady na AG šulska nowina a chcu nawuknyć, kak so wona zestaja. W swobodnym času hraju rady kopańcu.

Sym **Miriam**, džesać lět stara a bydlu w Dubrjenku. W swobodnym času jěm najradšo pizza. Nimo toho njesměrnje rady jěcham. Za šulsku nowinu sym so rozsudžiła, dokelž je džěto tu wotměnjate, wjesole a žortne. Dale chcu so w prawopisu polěpsić a nawuknyć, kak so šulska nowina prawje napisa.

Sym **Laura**, džesać lět a přińdu z Hózka. Chodžu tež do pjateho lětnika. Wosebje rady jěm nudle, pizza a solotej. Kaž Miriam jěcham tež ja rady. Směju so rady a wjeselu so na zhromadne džěto ze sobušulerkami a sobušulerjemi. Dokelž je moja sotra w AGji šulska nowina, sym so tež chcyla wobdžělić a do džětow a nadawkow pohladnyć. Wočakuju, zo nawuknu lěpje serbsce pisać.

- wobrazaj: L. Pešmanowa,
teksty: mjenowani šulerjo -

Rěkam **Saskia**, přińdu z Hózka a sym tohorunja 13 lět stara. W swobodnym času přewšo rady jěcham a teksty pisam. Sym slyšała, zo směš tu w AGji k najwšelakorišim temam pisać. Runje to čini mi wjeselo. Tohodla sym so tu tež přizjewiła.

Sym **Helena**, 13 lět stara a bydlu w Sulšecach. Mojej hobbyjej stej rejować a so z přećelemi zetkać. Do AG šulska nowina sym zastupiła, dokelž sym kreatiwna a rady pisam. Nimam ćeže, sej teksty wumyslić abo je napisać. Nimo toho chcu móžnosć wužić a so w pisanju dale wuspytać.

Sportowe wubędzowanie w Slepom

28. septembra wotmě so sportowe wubędzowanie „Sportej zdar 2022” w Slepom, kotrež wuhotowaštej Serbske šulske towarstwo a Serbski Sokol.

Cytkownje wobdželi so šěsć serbskich šulow, kotrež so w lochkoatletice měřjachu. Běchu to Radwor, Slepom, Serbski gymnazij Budyšin, Serbske wyše šule Budyšin, Worklecy a Ralbicy. Z kóždeje rjadownje wot 7.-9. lětnika so za wubędzowanie stajnje najlěpši hólca a najlěpša holca wuzwoleštaj. Cytkownje zastupi potajkim kóždu šulu šěsć sportowče a sportowcow. Našu wyšu šulu zastupowachu ze sedmeho lětnika Josefina Róblec a Fabian Korch. Z wosmeho lětnika běštaj to Lydia Bodeneč a Livius Frenčel. Za dźewjaty lětnik staj Patrik Mikławš a Josefina Róblec startowatoj.

Šulerki a šulerjo dyrbjachu so w šěsć disciplinach dopokazać. Běchu to wysokoskok, dalokoskok, mjetanje bulikow, kopańcowy dart a sprint. Na kóncu přewjedže so staflowy běh deščikojteho wjedra dla nutřka w sportowni. Wutrobna gratulacija Worklečan wyšej šuli k přenjemu městnu. My wobsadźichmy pjate městno a smy přewšo motiwowani so dale a bóle polěpšić.

- tekst: Fabian Korch,
wobrazy: Tomaš Šořta -

Sće hižo wědzeli?

Sedziš rano w busu po puću do šule a hladaš z wokna. To či něšto wosebite napadnje, prawje? Na kóždy pad! Widziš přiběrajcy kurjawa, kotraž so kaž šlewjer přez daloku krajinu čaha. Nazyma so nam přeco jasnišo pokazuje. Přiroda

přihotuje so na dołhu přestawku. Łopjena so pomału přebarbja a padaja jedne po druhim ze štomow. Tež zwěrina so na zymu přihotuje. Cycaki kaž njetopyry, sedmispancy a jěže podadza so najpozdzišo nětko do zymskeho spara. Druhe zwěrjata kaž jelenje, liški abo kuny dóstanu tołsty kožuch. Woni změnja swój kožuch wot lochkeho lěčneho na tołsty izolowany zymski. Hermelin změní samo barbu kožucha wot bruneje na bětu.

<https://www.nabu.de/natur-und-landschaft/natur-erleben/natur-tipps/monat-fuer-monat/02897.html#:~:text=S%C3%A4ugetiere%20wie%20Flederm%C3%A4use%2C%20Siebenschl%C3%A4fer%20und,Farbe%20von%20braun%20zu%20wei%C3%9F>
<https://pixabay.com/de/vectors/pixel-zellen-ballon-fliegend-6230151/>

- tekst: Lydija Pešmanowa, wobraz: Jan Rjeda -

Naša referendarka, knjeni Šramic w interviewje

1. Čehodla sće so rozsudžiła so z wučerku stać?

Jako běch hižo šulerka w zakładnej šuli wědzach, zo chcu so raz z wučerku stać. Běch wo tym přeswědčena, zo je to rjane powołanje. Nimo toho mam w swójbjje tež hižo někotrych wučerjow. Woni běchu mi stajnje z přikładom a tak běše moje přeće zahe jasne.

2. Lubi so Wam na našej šuli? Hdyž haj, što wosebje?

Haj, sym rady tu. Wosebje lubi so mi, zo je to mačka šula, w kotrejž knježi swójbnatna atmosfera. Džěto z koleginami a kolegami je přecelne a naši šulerjo su pilni.

3. Kotre předmjety wuwučujete?

Wuwučuju serbšćinu a towaršnowědu.

4. Hdže sće studowała?

Sym w Lipsku studowała, dokelž je to jenička městno, hdžež móžeš serbšćinu studować.

5. Čehodla sće so rozsudžiła k nam do Ralbic přińć?

Sym so rozsudžiła, dokelž běch před dlěšim časom tu hišće sama šulerka a dokelž so mi w Ralbicach jednorje lubi.

- interview a tekst: Louisa Domanic -

„Mór a lubosć – dźiwadłowa hra pod hołym njebjom“

- Naprašujemy so sobuskutkowaceju -

Kaž sće hižo słyšeli, je so w septemberskim tydženju dźiwadłowa hra „Mór a lubosć“ w Chrósćicach předstajita. Běše to wot 10.09. hač do 18.09. 2022, stajnje pjatk, sobotu a njedzelu. My a z wěstosću tež někotři z was smy sej tutu wosebitu dźiwadłowu hru wobhladali. Po mojim měnjenju běše to jara napjata hra, z wjele dramatiku a lubosću. Tež z našeje šule su někotři sobu skutkowali. To běchu na přikład naš wučer kn. Kliemank a Jan Špitank z dźesateho lětnika. Mój smój z nimaj porěčaťoj a so za was k dźiwadłu, probam a swójskim začućam naprašowaťoj.

knjez Kliemank

Kak je k tomu dóšło, zo sće hłownu rólu hrać směť?

Sym dóstať telefonat, hač chcu so na hrě wobdźělić. Na započatku dyrbjete kóždy wjacore róle hrać. Kak je pak dokładnje k tomu dóšło, zo sym směť hłownu rólu přewzać, to bych so dyrbjat našu režiserku woprašec. Snano sym lěpši začišć zawostajiť. To pak bohužel prawje wotmoćiwć njemóžu.

Bě napinace teksty nawuknyć?

Ně, poprawom nic. Sym to w swojim swobodnym času přeco zaso a zaso wospjetowať. Wažne bě jenož, zo so hižo nawuknjeny tekst njezabudže.

Hdy běchu přenje proby a hdže?

W nowembru dóstať přeni telefonat. Po tym smy wot decembra hač do někak měrcja jenož online-proby přewjedli, to rěka smy teksty přerěčeli a přečitali. Přenje live-proby, na kotrychž smy prawje zwučowali, běchu někak w meji.

Kak sće so w kostimach čuť?

Sym so čuť kaž w srjedźowěku. Na spočatku wupada to zawěsće tróšku spodźiwne, ale smy so wšitcy na to zwučili.

Sće byť jara napjaty před přenim předstajenjom?

Na kóždy pad. Napjatosc słuša k tomu a to dyrbiš tróšku być. Po tym běch wězo čím zbožowniši po přenim kaž tež po poslednim předstajenju.

Jan Špitank

Hdy běchu přenje proby a hdže?

Přenje proby běchu započatk awgusta, w Hórnikowym domje w Chrósćicach.

Bě napinace wšitke choreografije nawuknyć?

Haj, na kóždy pad, dokelž dyrbjachmy husto nowe kombinacije nawuknyć. Mějachmy kóždy tydžeň trójce proby.

Kak sy so před přenim předstajenjom čuť? Sy jara napjaty byť?

Ně, poprawom nic, dokelž njeběše to mój přeni wustup.

By ty jako rejowar tež raz hłownu rólu přewzať?

Haj, ale na kóncu rozsudzi to naš wučer. By pak zajimawe nazhonjenje a wužadanje za mnje byťo.

Běše to dotal za tebję přenje wjetše předstajenje?

Ně, mějach hižo dalše, kaž na přikład w Hórkach na Wudworskim 40. jubileju, hdžež sym tež sobu rejować směť.

Wutrobny dźak za zajimawej rozmoťwje!

- interviewaj a teksty: Saskia Belkotec a Helena Kralec -

Pučowanski dzeń

Šěsty kaž tež sedmy lětnik dojdźešej sej na centralnym pučowanskim dnju z kolesami do parka mortwego drjewa blisko Kamjeneje. Po zhromadnej snědani mějachu knjeni Serbinec, knjeni Cyžowa, knjez Wowčer a knjeni Šramic najwšelakoriše kooperaciske hry w parku za šulerki a šulerjow spřihotowane. Po tójšto dožiwjenjach njesmědžeše wězo słodny wobjed - dener - w Rakecach pobrachować.

- tekst: J. Serbinec, wobrazy: M. Wowčer -

INFORMACIJE - TERMINY - WŠELČIZNY

- 01. nazymnika Wšěch swjatych
- 08. nazymnika staršiske rěčne hodžiny
- 08. nazymnika w ramiku UNESCO-projekta so sadowcy sadža
- 08. nazymnika projekt 9. lětnika „Seksualnowěda - škit před choroscěmi a wujasnjenje“
- 10. nazymnika 9. lětnik w Kamjencu „Na slědach Lessinga“
- 23./24. naz. 9. lětnik medijowy projekt z Michałom Cyžom

Namakaj w křižowance slědowace słowa: žołdže, kurjawa, lisćo, deščik, jeleń, zmij, kastanija.

- Luis Suchy a Jakub Měřš -

a	t	i	y	j	i	m	a	f	k
ě	l	ž	o	d	e	ć	b	ž	a
ž	p	i	r	e	f	l	d	a	s
o	i	k	s	s	a	p	e	f	t
ł	p	b	j	ć	i	z	a	ń	a
d	o	m	č	i	o	c	m	č	n
ž	w	ř	y	k	r	ł	f	i	i
e	f	ł	p	u	a	t	w	c	j
k	u	r	j	a	w	a	i	f	a